

Poštšina plačana v gotovini.

—
N A S

D O M

»Naš Dom« izhaja vsakega 10. v mesecu. Rokopise in vse, kar spada v uredniški del lista, je čimprej po izitju prejšnje številke poslati na urednikov naslov: Dr. Fran Vatovec, Maribor, Koroška cesta 1.

»Naš Dom« se naroča pri upravi »Našega Doma«, Maribor, Koroška cesta 5 in stane samo 12 dinarjev letno.

Kjer želite objavo slik, fantovskih skupin, pošljite Din 40.— kot odškodnino za napravo klišeja na naslov uprave.

Zaupniki in agitatorji »Našega Doma«! Delo in propaganda za naše glasilo naj se neprekinjeno in nezmanjšano nadaljuje. Vedite, da vsaka stotina novih naročnikov lahko pripomore do večjega obsega »Našega Doma«.

□ TEM IN □NEM

Svobodno zidarstvo pri nas. Predstavlja in združuje ga velika belgrajska loža »Jugoslavija«, ki je včlanjena pri francoskem »Velikem Orientu«. Svobodnozidarske lože imamo malodane po vseh večjih mestih naše države. V Ljubljani obstoja na primer takozvani »Vodnikov venček«, ki je včlanjen v »Jugoslavijo«. V Zagrebu je najbolj znana loža »Libertas« (Svoboda). Toda razen tega obstojajo posebne lože, ki sprejemajo samo člane židovske veroizpovedi. Najmočnejša takšna loža je zagrebska, ki nosi naziv »Zagreb« in ki je sestaven del neobvisnega reda Bne Brith, ki ga je leta 1843. osnoval nemški žid Henry Jones v svrhu vesoljne židovske vzajemnosti in samopomoči. Loža »Zagreb« združuje masona iz Zagreba, Osijeka, Vukovara, Vinkovcev, Siska, Krapine in Maribora. V Sarajevu obstoja posebna židovska loža reda Bne Brith, in sicer »Sarajevo«. Prva židovska loža v naši zemlji se je osnovala že leta 1911. v Beogradu in si nadela ime »Srbija«. Ta loža še danes obstoja. Posebno veliko delavnost je v poslednjem času razvila loža »Zagreb« s svojim velikopoteznim načrtom, kako porazdeliti in usidрати na naših tleh po Hitlerju pregnane nemške žide ter njihov kapital. Kakor znano je pred nedavnim izvršil eden najuglednejših masonov »Zagreba« veleindustrijalec Oto Stern samoumor.

Katoliško delavsko gibanje na Portugalskem je zadobilo zadnja leta razveseljiv podnet. Katoliška delavska zveza, ki ima svoj sedež v Lisaboni, je zgradila tamkaj veličasten Delavski dom, ki ga je blagoslovil kardinal Cerryerira. Dolgo časa je katoliško delavski pokret

na Portugalskem životaril, dokler se niso njegove organizacije reorganizirale na osnovi smernic Kat. akcije in po nasvetu katoliškega episkopata. Organizacije portugalskega delavstva marljivo in vodilno sodelujejo pri preosnovi portugalske republike v stanovsko državo na krščanskih нравnih temeljih.

Tretja številka »Ljudskega odra« je izšla. Vsebina: Velikonočna igra — začetek modernega teatra; Oberammergau; Pasijon — doživetje fare; Igravec sam s seboj; Pasijon na naših odrih; Kaj se igra; Razgledi.

Moda v sovjetski Rusiji. Kdo bi si mislil? V sovjetski Rusiji imajo posebno sovjetsko modo. Po sovjetskih mestih vidiš elegantno oblečene dame, ki ne pripadajo samo višjim privilegiranim slojem. Modi daje smernice poseben trust »Mosssbjel«, ki ima svoj sedež v Moskvi. To je velika organizacija, ki je v preteklem letu prodala preko štiri milijone raznih oblek. Glavni modni »umetnik« je Emil Sadkin, organizator, ki pa je neka Bamdasova. Sovjetske dame s pridom uporabljajo parfume, puder in druge takšne stvari in prekašajo v tem celo dame iz »gnilega in buržuaznega« zapada. Najbolj jim ugajajo parfumi »Turčinak« in »Magnolija«, ki po svoji kakovosti daleko nadkriljujejo najučinkovitejše francoske »buržujske« parfume.

Poljski katoliški skavtizem združuje danes v svojih vrstah 100.000 katoliških skavtov. Začetki poljskega katoliškega skavtizma segajo v leto 1909. Prvo takšno društvo se je tega leta osnovalo v Lvovu. Geslo poljskih kat. skavtov je: »Bog in Poljska«.

Družina.

Družina je praelica človeške družbe. Le iz zdravih družin lahko nastane zdrava družba. Socialno življenje se bo trajno zboljšalo le, če bo gradilo na čistem, zdravem in srečnem družinskem življenju. Bog sam je postavil svetu za vse čase vzor družine: sveta družina v Nazaretu, ki je v njej Gospod Jezus 30 let živel ter bil pokoren materi in redniku Jožefu. Zakon, s katerim se ustanovi družina, je Gospod povzdignil v zakrament, ki naklanja zakoncem za vso družino obilost milosti božje.

Kaki so tvoji odnošaji v družini: do očeta, ki se trudi in dela za te in za domače in skrbi za tvojo bodočnost. Do matere, ki te je v trpljenju rodila in je vse njeno življenje ena sama velika žrtev za tebe! Do bratov in sester, ki si poleg starišev tudi ti za nje odgovoren. Ali vlada ljubezen med vami vsemi? Ni družinskih prizorov? Če imate pri vas hlapca, dekleta: ali jih smatrate kot družinske člane kakor nekdanji? Podobno dninarji, delavci, viničarji! Za odrasčajočega fanta je prevažno še vprašanje, kako so njegovi odnošaji do žensk. Čistost, neomadeževanost, pravilno vedenje do žensk je najboljšo jamstvo, da bo kedaj lahko ustanovil srečno, blagoslovljeno družino.

Ko otroci dorastejo, nastane v vsaki družini težko družinsko socialno vprašanje: Mladi prevzame posestvo, stariši se umaknejo na prevžitek. Ravno v tej točki se odigravajo prečesto strašne žaloigre, ko morajo onemogli stariši prenašati grdo nevhvaležnost lastnih otrok, za katere so se vse življenje trudili in ubijali! Seveda je tudi prevzemnik često v težkem položaju, a brez potrebe so pogosto z izročitvijo združeni žalostni prepiri med rodnimi brati in sestrami. Ko pa bi se lahko mnogo lepše vse vprašanje rešilo z ljubeznijo!

Tudi predniki spadajo k družini — vsaj duhovno. Tudi glede prednikov velja 4. božja zapoved, da jih je treba spoštovati; saj imamo od njih svoje telesno življenje in smo često podedovali po njih tudi velike duševne zmožnosti. Da se v družini ohrani spomin na prednike, je treba poznati zgodovino lastne družine, sestavljati družinsko kroniko. Pri domačem g. župniku dobiš za sestavo družinske kronike podatke o tvoji družini iz krstnih, poročnih in mrtvaških knjig. Družinska kronika zelo goji družinsko zavest, ki je za socialno življenje tako važna! — M. K.

Klic po reformi.

Naš čas je zelo podoben času ob nastopu krščanstva. Sedanji civilizirani svet preživlja hude stiske. Po besedah Pija XI. se človeštvo izza vesoljnega potopa ni nahajalo v večji, hujši in vsesplošni krizi kakor sedaj, нравni, gospodarski in socialni. Zato je vsesplošna tendenca sodobne mladine — klic po reformi — popolnoma utemeljen. Gledamo, kako se kopiči ogromni kapital v roke maloštevilnežev. Na drugi strani je na milijone revežev in siromakov, ki niti ne vedo, kaj bodo jutri jedli. Krivic brez konca in kraja! Vzamimo za primer veliko premogokopno družbo. Njeni generalni in bogve kakšni ravnatelji in šefi prejemajo več plače kakor vsi delavci, katerih je na stotine, a delo je pred Bogom in družbo enako. Iz tega je sklepati, da je današnji socialni red krivičen, ker daje možnost, da imajo nekateri v izobilju vse, kar je od tega sveta. In to so tisti, ki vere in njenih zapovedi sploh ne pripoznajo. Brezverski ljudje so na vladstvu — zakaj so na vladstvu? Ker se katoličani za mnogo stvari prav malo ali sploh nič ne brigamo. In še beseda o naši inteligenci! Ona pravi, da je vera privatna stvar, da nima v javnosti ničesar iskati. Odtod duhovno siromaštvo na vseh straneh.

Predstavljajmo si srednji vek — »temni« srednji vek, tako ga nekateri imenujejo; poln globoke vere in čudovite mistike nam mora služiti za nedosegljiv vzgled v 20. veku, ki slovi kot višek civilizacije in kulture. Dejstvo pa je, da je vek zmehanizirane človeške družbe, brez duše, je usužnjevanje stroju, materijalizmu in uživanju. Sodobna družba je razmajana že v svojih temeljih. Vsaka sila pa poraja protisilo — reakcijo — odpor proti tistemu, ki hoče jemati pravice človeku, dane mu po božjem zakonu. Težko je ozdraviti betežnega starca; mnogo težje družbo, ako je preperela. Toda mi kot katoličani moramo biti optimisti. Naše gibanje je tista reakcija in duhovna struja, kateri je dana naloga, da preobrazi svet v duhu katolištva, a glede ureditev sodobnih vprašanj, v duhu znanih cerkvenih socialnih nauk. Pred nami je sveto dejstvo — bodočnost naša je mladine. — Jože Marovt, Obramlje pri Braslovčah.

Po naših postojankah.

IV.

Vojnik! Kakor je lepa in veličastna tvoja farna cerkev, tako so pristrčno lepa in vedra srca vojniške in okoliške mladine. Iz Vojnika je od nekdanj prihajal svež dih in je vela živahna spodbuda v sosednje naselbine. Zatorej bodi nam Vojnik pozdravljen! Korajže in ljubezni je bilo vedno v izobilju pri tebi, pa tudi mladostnega zanosu in zamaha. Še je v živem spominu plemenita podjetnost, ko so se vojniški fantje lotili izdajanja svojega glasila. Kar je njih duše in srca napolnjevalo, se je v številnih lepih sestavkih razodelo in pokazalo. Profesor Ivan Dolenec je ob priliki nekega fantovskega tabora v Vojniku bil ob tem tako navdušen, da si je takoj najvaž-

nejše stvari o tem listu vojniških fantov zabeležil. Čvrsti in sposobni fantje dajejo pečat in življenje vsej okolici. Tudi vojniški fantje, ki niso dobri stvari v prid in hasek nikdar mirovali. Ivan Gorišek, dekanjski predsednik FKA, preizkušen in v dobri stvari odločen; vodilni so potem Karel Kos, ki ume imenitno in večje sukati pero skoro v vsaki številki »Našega Doma« je kaj izpod njegovega peresa; Jurčakov Vinko, tajnik v dekanjskem odboru; Franc Klinc, skrbni blagajnik. Potem še Petek Pavel iz Frankolovega, ki je letos bil na tritedenskem tečaju FKA v Mariboru. Dolarjev Štefan iz novocerkovske župnije; Jakob Kugler iz šmartinske župnije. Velika naloga je še pred vami: vzdramiti in osvojiti fante iz drugih župnij novocerkovske dekanije! Mirovanju ni še mesta! Frankolovo kliče in Črešnjice, Doberna, Šmartno in Vitanje! Bog! — H. C.

Za resnico in pravico.

IV.

Ob Slovenskem domu se je mladina, pa tudi odrasli zbirala v večernih urah, še ko ni bil dovršen. Hodili so dan za dnem gledat, kako napreduje stavba, ki je bil ponos šentiljskega katoliškega in slovenskega rodu. Ko je Marko po svojem sestanku s Pavlo prispel k Slovenskem domu so se z vseh strani zgrnili fantje-tovariši in mu čestitali. »Marko, septembra, na praznik Male gospojnice ga bomo blagoslovili« je Medvedov Franček ves vesel pripomnil Marku in pri tem s prstom pokazal na lepo zgradbo, ki se je postavila z veliko skupno zbirko, ki se je organizirala po vsej Sloveniji.

»Stota voznja!« je radostno vzkliknil Breznikov Jurček, ki je ravno v tem trenutku pripeljal strešno opeko s kolodvora, in pri tem opazil Marka, ki ga je s solzami v očeh kot svojega starega prijatelja objel in poljubil. »Pridni ste!« je kratko dodal Marko in dal s tema dvema besedama priznanje vsem tistim številnim slovenskim posestnikom in fantom, ki so s požrtvovalnim delom in vožnjam pripomogli k čim cenejši in hitrejši dograditvi. Tudi gospod Evald, mladi, ognjeviti župnik, ki je pred letom dni prevzel dušeskrbje šentiljske fare, se je od vseh ljubeznjivo pozdravljen pojavil na prostoru in z njim mladi kaplan gospod Jakob. Prinesla sta za vse ne baš veselo vest, ki je pokazala, s kakšnimi metodami so bili ljudje Hanzekove vrste pripravljani preprečiti slovesno otvoritev in blagoslovitev »Slovenskega doma«, ki naj bi bil zunanje zunamenje slovenske zavesti, moči in sloge. V razgovor so posegli še drugi in je marsikaj prišlo na dan. Hanzek se je res zadnje tedne voziral na vse strani. V Mariboru je bil pri nekaterih nemških voditeljih, potem v Gradcu, Ptujju in Celju, kjer je po dobljenih sporočilih organiziral in zbiral ljudi, ki naj bi 8. septembra 1910. leta motili slavnostni potek slovenskega in obmejnega slavlja.

Naslednji večer je bila seja, na kateri se je določil točen spored otvoritvenih in blagoslovitvenih slovesnosti. Seja se je vršila v župnišću. Sredi seje je nenadoma zažvenketalo na oknu, razbito steklo

se je razletelo po tleh. Marko, ki je tudi bil pri seji navzoč, je brž skočil k oknu, za njim drugi, da vidijo, kdo je pred hišo. Zunaj je bila svetla in lepa poletna noč. V svitu mesečne svetlobe je bilo razbrati nekaj moških postav, ki so bežale proti cesti; ni jih bilo mogoče razpoznati, bili so očitno tujci iz kakšne sosednje župnije. Marko je z vso zbranstvo napel svoj vid, da je sredi med njimi mogel z gotovostjo prepoznati Hanzeka.

»Zopet on« je udarilo iz Marka, ko je čisto mirno, ne da bi pokazal niti najmanjšega sledu razburjenosti, prisedel k mizi, pri kateri se je seja nemoteno nadaljevala. Ko so po seji fantje in možje šli mimo stavbe »Slovenskega doma«, so že od daleč slišali rahel ropot; približujoč se so videli, kako je nekaj moških hušknilo iz doma in se spustilo v beg proti postaji. Očitno so nekaj nameravali, pa so se zbal ob bližajočih se korakih ter jo potegnili v gluho temo. Od tiste noči so se možje in fantje stalno menjavali v nočnem straženju še nedozidane stavbe. Hanzeka in njegovih pa ni bilo po noči več na spregled. Menda so bili obveščeni o tem, da so slovenski možje in fantje pri straženju Slovenskega doma izdatno in dobro oskrbljeni z učinkovitimi samoobrambnimi pripomočki.

Na slovenski strani se je z navdihnjeno prazničnostjo pričakoval veliki dan otvoritve in blagoslovitve Slovenskega doma; fantje so se pridno pripravljali, njim na čelu Marko; pa tudi dekleta niso hotela zaostajati pri okraševalnih in drugih sličnih delih. Najurnejše in najpridnejše so bile pri tem Pavline roke. Iz zasede pa je pripravljaj Hanzek nakano...

Poslanstvo katoliške mladine.

Leta 1886. je zbral francoski grof Albert de Mun šest mladih, navdušenih fantov. Peljal jih je vsak dan k sv. obhajilu. Izbral si je za geslo besede: »Cerkvi in narodu« ter načrtno program: »Obnoviti družabni red v krščanskem duhu«. Četita teh mladih apostolov se je razkropila po Franciji. Povsod so ustanavljali krožke, najprej za delavce, potem za dijake, vojake itd. Člani teh krožkov so postali žarišče katoliške vere in odločnega katoliškega dela. V teh krožkih se je vzgajala elita francoskih katoličanov, ki so bili polni žive vere, otroško vdani sv. Cerkvi, junaki brez strahu, ki tudi na najvišjih mestih niso nikdar zatajili svojega prepričanja. Iz tega skromnega začetka se je razvila mogočna mladinska organizacija: »Združitev katoliške francoske mladeži«. Pred svetovno vojno je štela 120.000 članov. Zasluga te mladine je, da se je Francija zopet začela vračati v naročje kat. Cerkve. Elita francoskih katoličanov — mladi in navdušeni fantje — so v teku let preobrazili svojo domovino, ker so dosledno povsod izvajali načelo: »Kristus mora povsod vladati.« S svojim delom za verski prepoved Francije so zaslužili naziv, katerega so jim dali Francozi: »Zlata francoska mladina«.

Površen pogled v razmere naših dni nam pove, da tudi mi, Slovenci rabimo take idealne, junaške mladine, ki bo energično pre-

lomila z mračno sedanjostjo, se povzpela iz mlačne povprečnosti k Soncu, k Svetosti. Propad npravnosti, pohlep po čezmernem dobičku, zanikanje vsake avtoritete, to so znaki, ki kažejo, da se tudi naš narod vedno bolj oddaljuje od Večne Resnice. Še celo mladi rod, ki je bil vedno nosilec idealizma, ni več tak, kot svoje dni. Pozna še edino idealizem rekordov, za katerimi se peha v športu. Vsak ceni le to, kar nese. Iz stališča, koliko bo to ali ono vrglo »čistega«, po tem uravnava svoje mišljenje in delo. Bog, duša, onostranstvo, večne resnice, to so stvari, s katerimi se človek naših dni — tudi slovenski — peča poredko, le v skrajni sili, s katerimi opravi na hitro in površno. Tudi mi rabimo z l a t o m l a d i n o, ki bo enako delavna in idealna. Mladina je poklicana, da gre na okope branit dom in rod, da zanese v sedanjo, napol pagansko življenje nove smeri. —

Očita se mladini, da je revolucionarna. Nič ne de! Naj le bo — v dobrem smislu. Potrebna je revolucija v mišljenju in hotenju sodobnega človeka. Zrušiti se mora do tal stavba, ki jo je gradil nekrščanski liberalizem, kateremu je pomagal marksizem. Začeti moramo graditi novo stavbo. Temelji za to zgradbo pa morajo biti poglobljeni, zasidrani na granitni skali — Kristusu. Kristusov nauk mora biti temeljni kamen nove zgradbe — novega družabnega reda. To je poslanstvo katoliške mladine, da sodeluje pri ustvarjanju novega, krščanskega družabnega reda. Nov duh, novo gibanje, ki hoče v življenju uveljavljati zakonik s Sinajske gore, mora najti v mladem rodu umevanje in podporo.

Delovne skupine naj bi bile pri nas ona žarišča, iz katerih bi se širila luč obnove. Bile bi naj šola, v kateri bi se vzgajal kader najboljših, najplemenitejših fantov iz cele fare. Člani delovnih skupin bi naj bili v ospredju, ko gre za dobro stvar. Hočemo, da bi bili vsi fantje dobri, zvesti in dosledni vršilci katoliških načel. Toda nemogoče je hkrati zajeti vseh fantov. Le nekaj jih bomo zajeli in te v delovni skupini tako vzgojili, da bodo postali pionirji katoliške misli med svojimi sovrstniki v fari. Ti fantje bodo elitna črta v boju za dobro stvar.

Katoliška slovenska mladina se svojega poslanstva zaveda. Zato se zbira v delovnih skupinah FKA.

Po vzgledu francoske mladine hoče tudi naša mladina biti zlata slovenska mladina. Prebiti hoče ledeni oklep brezbožne materialistične kulture in priti k živim vrelcem božje milosti z liturgičnim in evharističnim gibanjem. V Evharistiji vidi podlago za vse socialno življenje. — M. Geratič.

Ljubezen.

Družabni odnosi so silno razrvani: boj med narodi in državami, brezobzirna konkurenca (tekma) med stanovi, razredni boj med delodajalci in delavci, prepiri in tožbe med sosedi, razdor v družinah. Huda bolezen pretresa človeško družbo... Ozdraviti jo je treba. Može, ki se bavijo s temi žalostnimi razmerami družbe (socialnim vpra-

šanjem), iščejo zdravila zoper to bolezen. A le eno zdravilo bi pomagalo. Sedanji sv. Oče Pij XI. — kakor nekdanj Leon XIII. — oba ponovno povdarjata: »Če je treba človeško družbo ozdraviti, jo bo ozdravila samo obnova krščanskega življenja!« Temu pritrjujejo celo necerkveni misleči: »Le beseda božja in moč božja, le vpliv cerkve daje upanje, da človeška družba ozdravi in se obnovi.« Beseda božja je bila izgovorjena. Kristus Gospod je rekel: »Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega srca . . . svojega bližnjega pa ljubi kakor samega sebe! Novo zapoved vam dam, da se ljubite med seboj, kakor sem jaz vas ljubil!« Tu je zdravilo za bolno človeško družbo! Ljubezen (ne strah!) je vez med človekom in Bogom; ljubezen naj družijo človeka s človekom: v družini, občini, župniji, narodu, državi, med stanovci. A ne čutna, sebična, samoljubna takozvana »ljubezen«, marveč prava, višja, duhovna ljubezen, kakor jo prikazuje sv. Pavel (1 Kor. 13): »Ljubezen je potrpljiva, je dobrotljiva; ljubezen ni nevoščljiva, se ne ponaša, se ne napihuje; ni prešerna, ne išče svojega, se ne da razdražiti, ne misli hudega; se ne veseli krivice, veseli se pa resnice, vse opraviči, vse veruje, vse upa, vse prenaša . . . Prizadevajte si, da boste imeli ljubezen!« Saj smo vsi ljudje otroci enega Očeta, ki je v nebesih; po Adamu in Evi krvni bratje in sestre med seboj; po odrešenju bratje v Kristusu!

Dve zmoti in dva pojava sta, ki jima je slovenska katoliška mladina napovedala borbo do iztrebljenja: liberalizem in njega neobgljeno dete — marksizem.

Fantove sanje.

I.

Zato pa rečem jaz: kak' lepa je mladost!

Tiho prisluškujem utripom svojega srca. Večni nemir in nepokoje. Sanje in hrepenenje po eni sami besedi, neskončno, davno zaželeni.

V duhu gledam pred seboj postavo, v belo oblečeno, z zlatimi lasmi, rajskomilimi očmi in s skrivnostno se smehljajočim obrazom. Deva čudovita. Ne vem, kje prebiva, le za ime njeno vem, ki tako lepo doni: življenje. Tudi njeno pesem sem slišal. Take pesmi čuje človek le malokdaj v življenju. Besed nisem razumel, le melodija vstaja v tihih zasanjanih nočeh zopet v moji duši: . . .

Tam daleč nekje je lepa bela hiša. Menda ima tudi zelene polke in cvetoče rože na oknu. Tam raste cvet. In ugibaš, kakšen bo: rdeč ali bel? To so najlepše barve. In bi bilo lepo, če bi bilo zraven tudi kaj zelenja. Ali to ni potrebno. Bel nageljček! To je dosti, to je vse!

Ali če tudi tega ne bo? To so sanje! Tista hiša: veš li kje je? Morda bi moral hoditi tedne in tedne in je ne bi našel. Ampak jaz je ne bi iskal! Čemu? Saj to so sanje. Morda se kdaj uresničijo, morda ne. Nageljev je dosti na svetu. In cvetja in zelenja. Vidiš ga mnogo, hočeš ga utrpati, pa se ti izmakne. To je konec sanj . . . To je svet sanj. In sanje so lepe . . .

Ni praznik, predragi mi, naše življenje!

Kje si sreča? Kje studenec, kjer se napijem iz tvojih čaš? Sanje navadno izginejo in gola resničnost, mrzla vsakdanjost stoji pred teboj.

Delo, samoodpoved, žrtve. Nič kaj lepe besede. In vendar: če jih bomo prav razumeli, jih upoštevali, se po njih ravnali, bomo srečni.

Vzori in boji za nje . . . Boj s samim seboj in s svetom. To je drug svet, svet resničnosti, ki nas obdaja. In tako sem zapustil sanje in stopil danes na to pot.

Fant, hočeš iti z menoj?

V—v.

Junakinja do konca.

Dolga vrsta resnih in molčečih obrazov se je pomikala proti pokopališču. Vsak je nosil šopek rož in zdelo se je, da je ta dan vnovič oživila tista neizražena bolečina, ki napolnjuje človeka, ko ga zapuščajo dragi in stopila s svojo svečanostjo med procesijo, da so si bili vsi bratje in sestre v boli . . . Tudi Angelica je stopala v tej dolgi črni vrsti in na prsi je tiščala velik šopek zadnjih jesenskih rož, ki jih je nabrala na vrtu, kakor da bi hotela udušiti bolečino, ki se ji ni podela, odkar so ji zagreblji mamo . . .

Utrujena, do smrti utrujena, se je čutila Angelica, ko je dospela do materinega groba. Bil je še ves neurejen: ovelo cvetje je ležalo križem po grobu še od pogreba . . . Kakor v sanjah se je sklonila globoko h grobu, pobirala z njega suho cvetje, nasajala v zemljo drobne bele svečke in polagala nanjo sveže rože . . .

Angelica je gledala ta grob, kakor da je tuja roka posejala po njem cvetja . . . Saj je vsepovsod danes tako! Kjer je celo leto rastla zelena trava, vidiš skrbno zrahljano zemljo in cvetja toliko, da ga je skoraj preveč. Pa tudi lučke gorijo . . .

Na desni strani, tik njenega groba, se je dvigala veličastna grobnica, vsa okrašena z dragocenimi umetnimi venci in težke bakrene

svetiljke so skozi temnordeče steklo sipale kratke in pretrgane krvave žarke, kakor vzdih otroka, ki ihti v najgloblji boli ob dragem grobu . . . Brez misli in čustva se je zazrla Angelica v ženin obraz, ki je bil nekoč živ in sedaj v pobožen spomin njim, ki so ostali, vklesan v mrtev kamen . . . Gledala je ta obraz in čimbolj je hotela živo razbrati z njega resnične poteze, tem jasneje in izraziteje je

rastel iz njega drug, kakor živ obraz, njenega sina Marijana . . .

Pred mnogimi leti, ko je umrla Marijanova mama, jo je dala njena sestra, premožna trgovka, prepeljati iz mesta v domačo grobnico. Tukaj sta druga ob drugi počivali dve ženi mučenici, materi dveh

ubogih otrok ... Le s to razliko, da je imela Marijanova mama lepo kamenito grobnico; nič je ni tiščala zemlja: njen dom je bil skoraj prijeten ... Angeličina mama pa je bila stisnjena med štiri mrzle in težke plasti zemlje in na njenem poslednjem domu se je dvigal v spomin skromen lesen križ ...

»Oh, zlata mama, kaj Te hudo tišči ta zemlja? ...« se je zbudila Angelica iz brezčutnosti. »Povej, mama ... Samo enkrat še spregovori ...« In tedaj se ji je zazdelo, da se je zganila zemlja pod njenimi nogami in da so jo ljubeče mrtve roke materine dosegle in jo privlele na svoje prsi ...

Pozno je že bilo. Pokopališče se je izpraznilo, le nebroj drobnih lučk, ki jih je na grobu dragih prižgala ljubeča roka, se je zvijalo s svojim slabotnim plamenom, kakor proseča dlan proti nebu ...

— Marijan se je odločil, da pojde na grob svoje matere. »Sam hočem biti z njo, čisto sam, da se ji izpovem in ji potožim svojo bol; saj mrtvi nas umevajo najgloblje: mrtvi ne obsojajo ...«

Ob kamen se je naslonil s sklenjenimi rokami, čeravno so bile njegove misli daleč proč od molitve ... Oči je uprl v sliko v tisti drobni mamin obraz, ki je v čudovitem otroškem hrepenenju po njej za hip zopet oživel in ga gledal neskončno milo in ljubeče ... In ob tem tesnem in častitljivem domu mrtvih je poslušal, poslušal dolgo ... Poslušal je, kako bije mamino mrtvo srce, kako se premikajo njene ustnice in ga učijo in mu dajejo nauk za na pot v življenje. Za trenutek je bil zopet v njenem naročju, se pritiskal k njenemu srcu, ji pripovedoval o svojih bojih in padcih, ji zaupal svojo najlepšo skrivnost in ves svoj strah in niti čutil ni, da so mu lica vsa mokra od solz ... Mirno in pokojno je bilo v njem, kakor v svetišču ... Kot večna lučka mu je skozi mokro meglo sipal mesec na sklenjene roke svoje blede žarke ... In ostal bi tako menda vso dolgo noč pri svoji mami in se razgovarjal z njo, da se ni ob sosednem grobu nekaj zganilo in ga zbudilo iz srečnih sanj ... — L. Horvatičeva.

(Dalje sledi.)

Ječa.

Kar mislim jaz o tem, hočem tudi vam povedati. Obstojata namreč dve vrsti kazni ječe: Ene vrste kazni so nečastne, druge pa zopet lahko niso, temveč lahko pomenijo ravno nasprotno, in to tudi postanejo. Odvisno je le od tega, kdo in zakaj to kazen trpi.

Pa tudi obsojenci, ki so radi nečastnih dejanj bili obsojeni v ječo, niso redko žrtve okolščin, katere jih privedejo do dejanj ter tako zapadejo kazni. Zgodijo se pa tudi slučajji, da so obsojeni po nedolžnem in se le sčasoma dokaže njih nedolžnost.

Naše stališče do kaznjencev se mora ravnati v vseh slučajih po nazoru, ki ga zastopa katoliška Cerkev — dejanja usmiljenja blagoslavljaajoč priporoča: »Jetnike obiskovati« — ne pa jih zaničevati in zasramovati, temveč jim pomagati v vseh njihovih težavah med kaznijo, kakor jim tudi nuditi pomoč po prestani kazni!

Kristus bo na poslednji sodbi med drugimi deli usmiljenja našel tudi: »Jetnik sem bil in me niste obiskali!« — »in ste me obiskali . . .«!

So ljudje na svetu, kateri so prišli do spoznanj, ki preHITEVAJO svoj čas. Te ideje in spoznanja so bila napačno tolmačena in nerazumevana ter tako ostala neizpolnjena. Ko so trupla tistih ljudi že davno strohnela, se je njihovim idejam, s slavo ovenčanim, odprla svobodna pot k uresničenju. Le junaki so bili žrtve idej, majhni ljudje nikdar. Prvi bojevniki za kako veliko idejo niso imeli skoraj nikdar dobička od nje. (Sem ter tja majhen oseben dobiček bomo že oprostili, če ga primerjamo z dobičkom, ki ga je prejelo človeštvo potom kake ideje.)

Kršćanstvo je sicer duhovno dvignilo svet s tečajev, ampak pot je vodila skozi neštevilne križeve postaje: apostoli, prvi kristjani v ječah, na ražnju in kolu, mlada Cerkev zmleta kakor pšenično zrno, papeži jetniki v Avignonu, jetniki v Vatikanu, škofje in duhovniki preganjani, trpinčeni in umirajoči v mukah, a vztrajajoč, v kulturnih bojih in revolucijah, vstajah in vojskah, in še ogroženi misijoni zadnjih stoletij! In kakšen je uspeh kljub vsem stiskam in težavam, ki so jih prestali borci za krščanstvo vseh časov? Ideja je rastla, bilo je cvetje in sad.

Duha ne moremo vklepati!

Svobodno veje kjer hoče! . . .

Naše spoštovanje pred vsakim nazorom, ki ga kdo neustrašeno izpričuje, a prepričani smo pa, da boljšega nazora ni, kakor nam ga je naklonil naš Mojster!

Kristus je bil vjet, zvezan, bičan, s trnjem kronan ter zapuščen na križu.

Zato pa: Pot k sramotnemu križu: pot odrešenja!

Nobena druga!

Le skozi trpljenje gre vsaka pot, ki vodi k odrešenju!

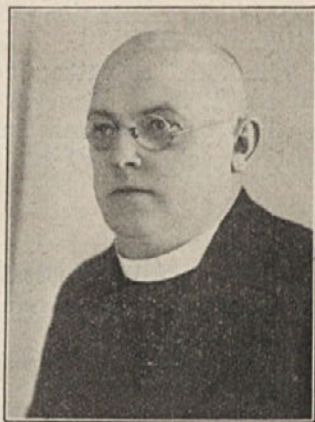
(»M. Sch. Schwärtzel) A. A., Maribor.

PO DUHU BRATJE VSEPOVSOD

Koroški Slovenec z dne 28. marca piše: »Mladinsko gibanje rabi najprej discipliniranih, za svoj visoki poklic vzgojenih požrtvovalnih čet. Mladi voditelji morajo poznati najizdatnejše sredstvo zasebne in socialne obnove: Globoko versko življenje. In kaj je naloža mladinskih voditeljev? Zbirati naše mlade vrste v naših vaseh, izobraževati šoli odraslo mladino, dvigati njeno miselnost, razgibati vse naše mlade moči in s pomočjo mladine vzbujati,

utrjevati in navduševati ves slovenski narod na Koroškem za vzore krščanskega in narodnega mišljenja in življenja, za politično in gospodarsko vzajemnost, za stanovsko skupnost; ohraniti po mladini vse ljudstvo do vzetno za vsako dobro misel; čuvati in gojiti vse dobre lastnosti v narodu, zatirati in sovražiti neznačajnost, sebičnost, koristolovstvo, to je poklic naših mladih voditeljev, udarnih čet našega narodnega preroda.«

V nedeljo 18. marca se je vršil dekanjski tečaj FKA za braslovško dekanijo. Tečaja so se udeležili v lepem številu predvsem fantje iz Braslovč, bili pa so tudi zastopniki iz Polzele, Gomilškega in Sv. Pavla pri Preboldu. Na tečaju je govoril o fantovski KA in o delovnem programu zastopnik škofijskega vodstva Mirko Geratič.

Vojniški župnik Anton Lasbaher, goreči mladoljub in prijatelj slovenske katoliške mladine.

Tečaj FKA za dekaniji Marenberg in Vuzenica, ki se je vršil 11. marca v Marenbergu, je zelo lepo uspel. Udeležili so se ga fantje iz Marenberga, iz Mute, Pernic, Kaple, Sv. Ožbalda, Ribnice na Pohorju in Sv. Primoža nad Muto. Tečaj je otvoril g. dekan Mesner, predavala pa sta tajnik škofijskega vodstva in član vodstva Mirko Geratič.

Iz vodstva. Po delovnih skupinah naj se marljivo vršijo priprave za prosvetne tekme, ki bodo v mesecu maju. Ponekod so datumi tekem že določeni. — Tudi naj se po delovnih skupinah prične čim intenzivnejša propaganda za prapore in zbiranje prispevkov pri imovitejših faranih. — O tekočih stvareh je izšla preko dekanjskih vodstev okrožnica, ki naj se na sestankih pre-

čita in eventualno obrazloži. — Predavalna snov za marec in april se te dni dopolnje preko dekanjskih vodstev. — Za »Naš Dom«, glasilo vodstva FKA naj se akcija z vso živahnostjo nadaljuje. — Fantje naj po delovnih skupinah in dekanjskih vodstvih razmišljajo o izletih v mesecu maju. — Posvečajo naj te mesece čim večjo pažnjo agitaciji za čim številnejšo udeležbo na škofijskem evharističnem kongresu, ki bo na Veliko gospojnico v Mariboru. Vežbajte se v petju nabožnih pesmi, zlasti himne »Povsod Boga«.

Fantje, tako! Na Cvetno nedeljo se je vršil v Mariboru zbor Slomškovega okrožja FKA. Zastopniki skoraj vseh delujočih delovnih skupin so prišli in poročali o svojem delu. Prav zanimiva so bila ta poročila, videli smo, da so fantje pravilno doumeli bistvo našega gibanja. Pokazali so, da vedo, kolike važnosti je apostolsko delo in kje je treba poprijeti. Le dvoje prav zanimivih poročil naj omenim. Laponski fantje so pokazali veliko umevanje za tiskovni apostolat. Priskočili so na pomoč domačemu dušnemu pastirju pri agitaciji za Mohorjevo družbo. Dosegli so lep uspeh. Število Mohorjanov se je dvignilo od lanskih 80 na 120. Pa še niso zadovoljni. Pravijo, vsaj 150 jih mora biti. Ali jih ne bi mogli posnemati tudi drugod? ... In akcijaši iz Poljčan, pa so ob priliki sv. misijona prevzeli agitacijo za številno udeležbo pri sv. misijonu in za sprejem sv. zakramentov. In so uspeli! Tudi najtrdovratnejše so spravili v cerkev in k obhajilni mizi. Ali ni to lepo? Obširno je polje apostolskega dela v besedi in v dejanju. Ne ustrašite se ga! — č.

Fantje Ljutomerske dekanije so se udeležili tečaja KA dne 14. marca t.l. v Kat. domu v Ljutomeru polnoštevilno. Po tečaju so se zbrali na kratek sestanek o podrobnem delu za fantovsko KA. Pridni in agilni fantje so prevzeli snov in predavanja za sestanek. Tako: Sv. Jurij, G. Radgona, Ljutomer, Sv. Križ in Mala Nedelja, katero še posebej pozdravljamo kot našo novo postojanko. Fantje so se razšli veseli in navdušeni. Kaj pa drugi fantje kje ste?

Veržej ali nimate fantov? Kapelski fantje tudi Vi pokažite, da živite! Korajža veljal — Babič Jakob.

Cilj in naloga. Katoliški akciji je poverjena naloga, da prenavlja svet v Kristusu in da prepaja posameznika, družbo in vse javno življenje z duhom obnove. Ni tukaj desnice, ni levice, ni stranke, struje ali česa podobnega. Katoliška akcija ima za svoj glavni cilj: prenova vesoljstva z duhom in načeli Onega, ki je luč, resnica in življenje. Iz tega vidika naj misel KA zajame duhovnike in lajike, zlasti pa fante. — Lojze Ferme, Sv. Jedert nad Laškim.

Tudi ob vznožju ponosnega Boča se gibljejo poljčanski fantje. Na fantovski praznik sv. Jožefa smo se zbrali in spremljali skioptično predavanje, ki ga je imel jeruzalemski romar in vrli prvi ljutomerski kaplan Matija Munda, ki nam je znal s tako lepimi izvajanj in slikanjem dogodkov svojega potovanja pričarati pred oči veličastno sliko svete dežele, da nam je dolžnost, da se mu tem potom javno zahvalimo. — In naš fantovski prapor! Že zbiramo vse potrebno, da si ga čimprej nabavimo in da bomo lahko javno nastopali s svojim praporom in s tem čuvali svoja načela in fantovsko čast. — Pozdravljeni fantje od drugod! — Stanko Pahole, Poljčane.

Sedaj tudi mi! Fantje od Sv. Križa pri Ljutomeru lahko povemo, da smo pričeli z delovanjem. Dekanijskega tečaja KA v Ljutomeru dne 14. marca se je udeležilo 14 zavednih fantov. — Tudi praznik sv. Jožefa smo fantje slovesno obhajali. Med rano službo božjo je pristopilo k misi Gospodovi blizu 50 fantov. Začetek je lep. Po sv. maši je imel prelepo pridigo velečastiti gospod dekan Weixl Josip, ki je med drugim dejal, da ni korajžen tisti fant, ki aufbiks kriči in ki ima vedno pripravljen nož ali kol v rokah, ampak tisti, ki samega sebe preмага. Popoldne pri večernicah pa smo ustanovili FKA in se je priključilo naši delovni skupini lepo število fantov. — Tone iz Dobreve.

Pišce. »Vse prenoviti v Kristusu!« Tako je zaklical klicar iz Rima. Po vsem svetu je šel njegov glas. Njegovi zvesti so ga poslušali in mu priskočili na pomoč, da si v trudu in znoju zgradijo boljšo bodočnost in pripeljejo izgubljene sinove in hčere zopet na pravo pot. Toda kako to doseči? Treba je najprej svoje njive, svoja srca globoko

zorati in posejati v nje klena zrna praktičnega krščanstva. In kdo je k temu v prvi vrsti poklican? Mladina. Kakršna bo ta, taka bo bodočnost naša. Zato pa se nasprotniki tako potegujejo za mladino in jo vabijo v svoje vrste. Ali klic Katoliške akcije je zajel tudi naše fante in dekleta. Čeprav se nismo udeležili tečaja FKA v Rajhenburgu, ne v Brežicah, imamo že tudi pri nas delovno skupino FKA. Ustanovili smo jo prvo nedeljo v marcu. Odbor smo si izvolili le v toliko, da se bomo od časa do časa izbrani sestali in dali nova navodila za delo v župniji. Vse fante moramo pritegniti k praktičnemu krščan-

Vojniški kaplan in vneti sodelavec pri FKA Franc Lasbaher.

stvu, to je naša naloga, naš cilj. Da bomo to lažje dosegli, se nam morajo pridružiti tudi dekleta. V vodstvu naše FKA so: Č. g. Modrijak France, kaplan, Podvinski Ivan, Dušič Franc, Ogorevc Franc in Kostevc Ivan. Led je prebit, delo začeto. Posavčani ne dremajte! »Ali so vaše njive zorane?« — Ivan.

Braslovče. Tudi v Braslovčah se je nekaj vendar enkrat zganelo. Tudi naše zavedni fantje so se pridružili obnovitvenemu pokretu človeške družbe. — V nedeljo 18. marca, se je tukaj vršil tečaj FKA. Iz Maribora je prišel član škof. vod. FKA br. Mirko Geratič, ki nam je v svojih izvajanjih podal idejne smerice FKA, kakor nam je še tukajšnji g. kaplan Jože Orešnik nekatere stvari pojasnil. Na željo večine fantov, katerih je bilo okrog 30, se je osnovala delovna skupina FKA. V vodstvu so: duhovni vodja g. kap. Jože Orešnik, Josip

Marovt, predsednik, Franc Ortl, podpredsednik, Joško Marovt, tajnik in Franc Juhart, blagajnik. Ta odbor bo začasno vršil tudi funkcijo dek. vodstva. Zastopane so bile te-le župnije:

Braslovče, Šmartno ob Paki in Gomiljsko. — Kje pa so ostale? Začetne težave še sicer niso premagane; zato bo treba čimbolj intenzivnega dela in uspehi bodo sigurno nastopili. — Jože.

Delovna skupina FKA v Mariboru z duh, vodjo kornim vikarjem A. Juranovičem in predsednikom M. Geratičem.

UM SI BISTRIMO, SRCE ŽLAHTNIMO

Razstave dobre knjige ima v programu bližnje tedne zadruga »Narodna knjiga« v Mariboru. Kjer želijo imeti razstavo, ki bo združena s kratkim poučnim predavanjem o dobri knjigi in dobrem tisku, naj to sporočijo na naslov Narodne knjige v Mariboru, Aleksandrova cesta 6 ali pa na »Slovenec«, podružnica Maribor. Plačati bo treba prevozne stroške.

Naša vas. Poučno in učeno knjigo je izdala pod tem naslovom Slovenska šolska matica v Ljubljani. Knjigo, ki nam v izčrpnih poglavjih prikazuje vaško življenje iz kulturnega, sociološkega in psihološkega vidika, je spisal znani naš mladinski voditelj, znanstvenik in pisatelj bogoslovni profesor dr. Josip Jeraj iz Maribora. Knjigo vsem prav toplo priporočamo. Namenjena je predvsem onim izobražencem, ki prihajajo v stik z našo vasjo kot vzgojitelji ali pa uradniki. Pa tudi fantje naj segajo po njej, ker bodo našli v njej mnogo lepega, koristnega in poučnega.

»Križarska Straža«, glasilo hrvatskih Križarjev, prinaša v svoji četrti letošnji številki izčrpen pregled o katoliškem mladinskem gibanju v mariborski škofiji.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani je izdala prvi zvezek Zbranih del na-

šega znanega naravoslovnega pisatelja Frana Erjavca v ureditvi profesorja dr. A. Slodnjaka. Prvi zvezek obsega 263 strani in prinaša sestavke: Žaba, Mravlja, Vulkanske moči, Kako se je slinarju z Golovca po svetu godilo, Velblod, Živali popotnice, Od kod izvirajo gliste in kako se spreminjajo, Rastlinske svatbe, Rak. Knjiga je okusno opremljena in natisnjena. Tiskala jo je Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani. Cena 60 Din.

Kristina, Lavransova hči, II. zvezek, Lepslovna knjižnica 15. Prevod je oskrbel Josip Breznik. Kristina je germanska žena srednjega veka. V »Vencu« vidimo njeno prvo mladost od zibelke do deklislih let, preko let prve ljubezni do prvih prevar in izkušenj, nato njeno grešno ljubezen pred poroko, nato pa nastopi s težkim bremenom greha svojo pot v zakon. Drugi del te znamenite knjige stane vezan 95 Din, sicer 85 Din, o tej knjigi je nekdaj zapisal — »Globoka je kakor morje ob norveški zemlji in velika kakor norveške gore«.

Turgenjev, Lovčevi zapiski II. Izšlo je v znani zbirki Jugoslovanske knjigarne, tiskala Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, druge podatke smo objavili ob prvem zvezku. Cena II. delu je vezano 55 Din, broširano 16 Din.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru je natisnila silno zanimiv roman dr. M. Šnuderla »Izgubljena zemlja«, v katerem pisatelj na odličnem način prikazuje dobo od prevrata do koroškega plebiscita in takratno generacijo. Dejanje v pomenljivem romanu se vrši deloma v Mariboru, deloma na Koroškem v plebiscitni coni. Obširna knjiga ima 328

strani ter stane vezana 60 Din. Naroča se, kakor tudi vse ostale navedene knjige, v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5.

»Naš vrt«, krasna ilustrirana revija Vrtogojnega društva v Zagrebu je izšla v 3. in 4. številki. Vsem, ki se zanimajo za vrstoslovje, toplo priporočamo. Naroča se: Zagreb, Maruličev trg 9/a.

Po pripravi v življenje.

Resni postni čas je za nami. V spokornih delih očiščene duše so se pripravile za zmagovito Gospodovo vstajenje. Vzglede Kristusove slavne zmage nas je navdušil, da bomo tudi mi utrjeni in v teži sedanosti izčiščeni vstali k novemu duhovnemu življenju. Sveti Jurij zgled kaže: lep mladenič je bil, močnega telesa in lepe rasti, plemič po krvi. In v Dioklecijanovi vojski se je vojskoval kot častnik. Toda dvajsetletni Jurij se je zgrozil nad krščanstvom sovražnim odlokom Dioklecijanovim iz leta 308. in dal kristjanom vzgled poguma in neustrašenosti. Dobrodelnim in cerkvenim namenom je razdelil svoje premoženje, sužnjem je svobodo dal, potem pa se je javil cesarju in izpovedal svoje krščanstvo, svoje prepričanje je preizkusil v smrti. Pogumno in brez strahu je svoj krepki tilnik sklonil pod brezbožnim mečem.

Mnogi izmed fantov odhajajo ta mesec k vojakom. Z njimi naj gre vzgled sv. Jurija. Zvesti ostanite in stanovitni v naukih svoje matere in Cerkve, mi pa, ki ostanemo doma, se bomo okoristili z zgledom in življenjem junaškega svetnika. Po njem bodimo pogumni vitez in v utrjujmo slabiče. — Vostner Polde.

Odkar je začel izhajati »Naš Dom«, se je začelo po vsem Slovenskem tudi neko veselo gibanje med fanti. To se je pokazalo pri raznih dekanjskih tečajih, ko je bilo zbranih ogromno števil slovenskih mladeničev — boriteljev za vero. Kakšne lastnosti pa mora imeti mladenič, boritelj za vero, da pospešuje naše cilje? Predvsem je treba, da je mladenič veren sin katoliške cerkve, da izpolnjuje božje in cerkvene za-

povedi. Mladenič mora biti kremenitega značaja. Kar spozna za dobro, po tem mora hrepeneti in si prizadevati, da to doseže, če bi bile težave še tako velike. Kar pa nasprotuje božjim in cerkvenim postavam tega se varuje. Mladenič kremenitega značaja se ne boji ljudi, ki smešijo vero, temveč se jim tudi upa postaviti v bran. Tak mladenič ostane mož beseda, pa če mu še toliko obljubiš. Mladenič mora nadalje skrbeti, da si ohrani dobro ime, da si obvaruje svojo čast, drugače ne more delati za vero in poštenje, ki ga je danes na žalost zelo malo. Ljubi in govori resnico, nikar pa ne laži, kajti z lažjo še ni nikdo mogel koristiti veri in državi. Izpolnjuj dolžnosti svojega stanu. Bodi pokoren svojim starišem in predstojnikom. Vrl mladenič ne pijančuje, temveč uživa le toliko, kar je potrebno. Olikan slovenski mladenič se ne pretepa. On ljubi svojega bližnjega, vsak mu je brat. O, da bi vsi naši vrli slovenski fantje spoznali, kako neumno je medsebojno sovražjenje in pretepanje! Dober mladenič se varuje slabe tovarišije; ne zahaja v družbo, kjer se slabo govori, kjer se sramoti vera, ali napada narod! Če pa slučajno pride v tako družbo, jo poskuša z lepim in dostojnim govorom pridobiti nazaj na pravo pot. Če bodo fantje spoznali in sprejeli te lastnosti in še za nje pridobili več idealnih fantov, potem smemo upati, da bo prihodnost boljša! — Iv. Kranjc, dijak, Maribor.

Med brati Pohorci! Kjer je pastir, tam je tudi ovca rada; kjer koklja tiči, tja tudi rado pišče leti. In sem tudi jaz poletel za svojim nekdanjim kaplanom svetokrižkim, gospodom Lojzetom k Sv. Lovrencu na Pohorje. Izbral sem si najprimernejšo priliko: Pasjon so igrali

Sentlovrenčani. Z vso odkritosrčnostjo moram priznati igralcem veliko pohvalo. Vsi so se dobro živeli v svoje vloge in prikazovali Kristusovo trpljenje iz globine duše, predvsem pa igralec, ki je Kristusa podajal, izražajoč vso milino, krotkost in ljubezen; potem igralka Marije, z ljubeznijo do svojega sina in pretresljivim dušnim trpljenjem; in Veronika s svojo odločnostjo; dobro je tudi Pilat rešil svojo nalogo, oba ve-

Ivan Gorišek iz Vojnika
(K prispevku »Po naših postojankah«.)

lika duhovna pa sta pokazala vso mržnjo in sovraštvo do Kristusa. Zelo poučne in izčrpne so bile besede, ki jih je svetolovrenški župnik izpregovoril pred pričetkom igre. Čast in priznanje gg. župniku in kaplanu ter dobremu učitelstvu, posebno pa g. Petrunu za ves trud ob priliki vprizoritve Pasijona dne 18., 19. in 25. marca. Le tako naprej vrli Pohorci, mi pa jih posnemajmo. — Levko Vostner.

Tudi mi mladi se veselimo pomladi. Kako tudi ne? V zimskih mesecih smo imeli sestanke, ki so se morda temu ali onemu zdeli dolgočasni. Morda tvarina ni ugajala, morda so bili kaki drugi razlogi. Preko poletja bo manj časa za to. Pač pa bomo lahko več pažnje posvečali izletom, bodisi peš, bodisi na kolesih. Kaj bi s tistim preganjanjem dolgega časa po gostilnah, ali pa s tistim pohajkovanjem ob nedeljah popoldne brez cilja. Da se fantje iz posameznih župnij in dekanij med seboj spoznamo, temu služijo v prvi vrsti kolesarski izleti spomladi, pa tudi poleti. Hude vročine ali utrujenosti se fant ne plaši. Ako ne bomo ob nedeljah pri službi božji v domači farni cerkvi, potem si napravimo že naprej načrt, kje bomo med potjo prisostvovali sv. maši. Naj ne bo nedelje ali izleta, da bi ne bili pri službi božji! Fantje! Ne samo v naravi naj vlada spomlad, ampak predvsem v nas samih. — Ivan, Vojnik.

POUKU in RAZVEDRILU

Iz loterije.

(France iz Središča; 15 točk.)

Nekdo je zadel na sledeče srečke: 014, 0016, 005, 020, 001, 0013. Kaj je dobil?

Vremenska uganka za april.

(ran; 10 točk.)

DUIOEIOIVTUTUOLMOI
ORTSTKJEOILEVŽOJPS

Zmešnjava.

(Joško; 10 točk.)

Rodk, drug, ajmi, moko, eljp, samvp,
ojna, pade.

Račun.

(Veseli tički; 15 točk.)

$$\begin{aligned} 5 + 18 - 17 + 4 + 4 - 13 + 19 - 2 - \\ - 2 - 4 - 2 + 13 - 18 - 4 + 10 - 10 + \\ + 14 = \\ 5 + 18 - 17 + 4 + 4 - 13 + 19 - 2 - \\ - 2 - 4 - 2 + 13 - 12 - 5 + 8 - 13 + \\ + 14 = ? \end{aligned}$$

Posetnica.

(Joško, Cezanjevci; 10 točk.)

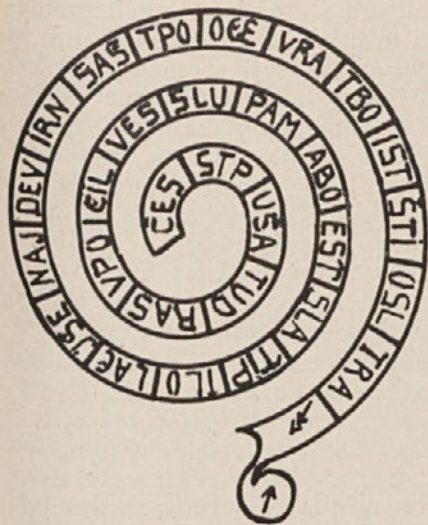
Ivan Tkalec

i = r

Rusija

Kaj je ta mož?

Špirala.
(Melanjski; 15 točk.)

Rešitev ugank je poslati do 25. aprila.
Dva, ki bosta izžrebana dobita nagrado.

Rešitev ugank v marčni številki »Našega Doma«.

1. Velikon. piruh: Blagoslovljeno Veliko noč želijo ugankarji ugankarskemu stricu.
2. Slovenski listi in revije: Naročajte »Naš Dom«.
3. Kolodar: Zveličar gre iz groba.
4. Kraljevi izprehod: Solnce ne sije tako lepo, kakor materino oko.
5. Brzobjavka: Vsem naročnikom, čitateljem in ugankarjem »Našega Doma« vesele in blagoslovljene Velikonočne praznike!

Vse uganke prav rešene dajo 70 točk.

Prav so rešili: Rudolf Čuček (70); Ela Cencelj (60); Lovro Jan (70); Ludvik Bergant (60); »Veseli tički« (35); Ignac Žerak (55); Ugankarski klub P. B. V. (55); Franjo Jug (70); Tili Kraševac (25); Koren Anton (55); Ugankarski klub Sv. Anton v Slov. gor. (60); Jožef Mlakar (70); Franc Sodja (70); Jože Novak (60); Angela Kutnjak (15); »Ema Rihtar« (70); Jelica Plateis (15); Ivan Kladenšek (70); Ignac Cuderman (70);

Angela Pečnik (60); Anton Kos (70); Trezika Markovšek (10); Kosar France (60); Urška Tonačeva (60); Feliks Čuček (10 točk).

Izžrebana sta bila: Rudi Čuješ, dijak, Maribor, Koroščeva 12 in Franc Sodja, Jezero 2, p. Boh. Bistrica.

Mojim ugankarjem: Ema R.: Ne vem, kaj bi rekel. Zdi se, da sem Vašo pisavo že nekje videl, toda pod drugim imenom. Hudo diši po tem, da me hočete potegniti. Pa naj bo, ker vem, da so razne »Eme« danes v modi. — Tili Kraševac: Kakor vidite, sem tudi Vašo prijateljico sprejel v svoj kotiček. Želite mi mnogo pirhov. Ko bi videli, koliko pirhov so mi nagrmadili moji ugankarji in ugankarice! Hudo sem v skrbeh, kdaj bom jih pospravil. Če bi bili Vi nekoliko bliže, bi tudi za Vas nekaj ostalo. Tako pa se tolažim s tem, da so hvala Bogu ti pirhi samo na papirju. — Lojzek Ferme: Vesel sem Te, da si se pridružil ugankarjem »N.D.«. Četudi si začetnik in nisi vseh ugank zmožel, naj Te to ne plaši. Kadar boš starejši in boš dobil bolj močne zobe, bodo tudi trdi orehi za Tebe le šala. — Feliks: Občudujem Tvojo vztrajnost. Četudi je včasih katera rešitev, ali pa tudi vse »fovš«, Te vkljub temu imam rad. Ne pozabi torej poročati o ruperških fanatih. Veš, mnogo Ruperčanov poznam osebno. Veselilo bi me, ko bi zvedel, kako delajo v FKA. Oprosti, da Ti žreb spet ni bil naklonjen. Ne obupaj! — Rudi Č.: Huduješ se na tiskarskega škrate. Ko bi Ti videl, kaka jeza divja pa v meni. Veš kaj, napraviva zaroto zoper tega zlomka. Nastaviva mu past, ko se bo vjel — pa ga močno poveževa, zapreva ga v gajbico, in ga razstaviva na Glavnem trgu. Vstopnino, ki jo kasirava pa si po bratsko razdeliva. Si pripravljen? — Vsem ugankarjem in ugankaricam krepak Bož živil Striček!

»Cerkev ne deluje proti svetu, pač pa tudi ona deluje v svetu. Cerkev ne zahteva bega iz življenja, temveč nasprotno ona vidi v življenju samem edino šolo in edino ustanovo za dosežanje nadizkustvenih namenov življenja na zemlji.« (Vseuč. prof. in slovenski modroslovec dr. Franc Veber v svojem članku »Misli o cerkveni občestvenosti v zbirki člankov »Ti si skala«, ki jo je izdala pred Jožefovim Akad. zveza v Ljubljani.)

Levinja tuli — vojni spomenik.

Naša lepa Slovenija se more ponašati s številom vojnih spomenikov, ki so tako živi dokazi ljubezni in hvaležnosti do onih bitij, ki so prelivali kri za nas in naše potomce. Nekateri spomeniki so kaj preprosti, po skromnih močeh prebivalcev ustvarjeni, drugi boljši, zopet drugi so pa prava umetnina, ki zbujajo občudovanja opazovalcem. Človek bi se kar poglobil v razmišljanje pred spomeniki, pa bi mislil in zopet mislil. Kaj vse nam ti spomeniki pripovedujejo. Odgovor je lahek, pa zopet težak. Lahek je, če povemo, da nas taki spomeniki spominjajo fantov in mož, ki so v vojni padli za domovino; težek pa je odgovor, če bi hoteli povedati vse to, česar nas ti spomeniki spominjajo, če bi hoteli in mogli razkriti grozne posledice, ki jih je vojna povzročila narodom, Cerkvi in posameznim družinam.

Ko sem prvič prišel v Polzelo, sem pozorno motril na vse strani, morda ne skriva ta prelepi savinjski kraj kake zanimivosti. Že oddaleč sem zapazil v bližini cerkve masivno soho. Hitrih korakov sem stopil do cerkve. Napis na spomeniku mi je povedal, da so to soho postavili domačini v spomin svojim dragim, ki so odšli v tuje nepoznane kraje, odkoder pa se niso več vrnili. Na vrhu sohe pa leži mlada levinja, srepo gleda v daljavo in sliči živi levinji, ki tuli in joče, ko ji je neljubi sovražnik pobil mladiče. V tihih mislih sem bral s spomenika, z nevidnimi črkami pisano, žalostno zgodbo. Te neme in mrtve črke mi niso bajale samo o grozni vojni, tudi o sodobnem času so marsikaj povedale. In tam ob lepem, pomembnem spomeniku sem sklenil: ob prvi priliki se hočem oglasiti v preljubljenem »Našem Domu« in bratu in sestri slovenski razkriti, kaj čuti srce onih, ki se niso valjali po strelnih jamah, ko v duhu gledajo nazaj v čase, v katerih so živeli in se borili naši bratje in znanci.

Slovenska mati! Koliko dobrih, krepih in krščanskih fantov si nam rodila, pa prišlo je povelje, zaukazalo se ti je... »Mati slovenska svoje sinove daj, žrtvuj jih tujim nemškimi oholežem, kapitalistom, da bodo delali še večji dobiček s krvjo tvojih sinov, da bodo branili tuj narod«. Slepili so te, slovenska mati, ko so ti rekli: tvoj sin bo branil domovino in dobro mu bo šlo.

Slovenska mati! Žena slovenska! Komaj si se združila s svojim dragim možem, ali pa je skakljalo okrog tebe pet ali šest otročičev, si že morala darovati svojega ljubega moža. Zavedno si ga izgubila, ti pa si doma noč in dan trpela, od skrbi za svoje ljubke otročiče si bledela in v letih si obleдела in se predčasno postarala. Kakor levinja si čuvala svoje otroke, molila zanje, za padlega moža, zraven pa grenko jokala. Mati slovenska, mučenica, tudi tebi je postavljen spomenik, ti sama si živ spomenik preteklih dni.

In ti oče slovenski, stara korenina. Če te že niso mogli potisniti v vojaško suknjo, ker si od dela obnemogel, ti vendar ni bila prihranjena žalost groznih dni. Kakor da ti bi kdo živemu trgal srce iz prs ti je bilo, ko so ti padali sinovi v tujih krajih.

Kaj pa rečem o tebi, slovensko dekle? Kako grenke so bile solze, ki si jih točila za svojim ljubim. Pravkar si mislila stopiti s svojim dragim pred oltar, da bi mu pred Vsevednostjo božjo obljubila

zvestobo do groba, pa je pridivil sovražnik in ti ga od oltarja ugrabil. Vedno si še upala, da se ti vrne, a upanje te je zopet varalo. Tvojo smehljajočo srečo je valj vojnega ognja zadušil. Ko bi bil vsaj na domačem pokopališču pokopan, lažje bi ti bilo. Njegov grob bi obiskovala, ob njem sanjala minulo srečo in s solzami bi močila zeleni rožmarin. Toda tvoj ljubi je daleč, daleč, tvoj pogled ga ne more dojeti, le še hitra misel včasi sanja o gomili, kjer srce ljubeče leži.

Človek še misli dalje. Spomenik mu budi sliko današnjega časa. Levinja joče, ker so ji ugrabili mladiče. Ali ne joče slovenska mati nad svojimi otroci, katerim je današnji svet vzel vsako moralno zavez. Framazoni duh, ki zastruplja mladino in vse, kar je še lepega in svetega, ji hoče iztrgati iz duše, je prišel sicer polagoma, a vztraja vedno bolj pri svojem delu. Kako ne bi jokala slovenska mati?

In fantje? Kam je izginila fantovska pesem? Bodite vitezi! Vsako dekle naj vam bo častno, naj vam bo kakor sestra. Levinja joče — slovenska mati joče nad svojimi otroci. Dokler se bo morala slovenska mati jokati, tako dolgo ne bo sreče, ne zadovoljstva, niti miru in blagoslova med nami. Vsak naj si ogleda ta prekrasni spomenik v Polzeli, ki toliko pripoveduje, in naj se zaveda, da ta spomenik ni samo pomnik svetovne vojne, temveč tudi današnjih dni. Materine solze so padale med svetovno vojno, še grenkeje solze dobrih mater padajo danes... — Levko Vostner.

Vzgojno delo.

Dela je veliko, delavcev malo. Pridite vi vsi, kovači, ki imate močno voljo za težko vzgojno delo, ki imate dovolj žaru idealizma, dovolj ljubezni do naše mladine, pridite, da bomo kovali nov rod, da bomo slovenskemu narodu za bodoče težke dneve skovali ščit jeklenih značajev, dobrih sinov in hčera Cerkve in naroda.

Da se bo izvršilo, kar nam je zapel dr. Pregelj, da »velja, da smo kladivo v rokah Boga«. Potem se bodo naše vrste res mogočno dvignile. Z začrtanim programom postanejo naše skupine lahko visoka šola naše mladine, šola za socialno in narodno obnovo. Naj opozorim starše na to, da se jim mora njihova mladina smiliti, da so ji dolžni priskočiti na pomoč v težkem boju s strastmi mlade krvi in v težkem boju z nevarnimi vabami družbe. Naše delovne skupine pa so danes družčina mladih ljudi, so drugi dom, v katerem se naravni čut prijateljstva goji in razvija, da fantje postanejo kakor bratje, ene duše, ene misli. Postale so socialna ognjišča, o katerih je že dr. Krek rekel, da naj se v njih uči mladina sposobnosti za prijateljstvo. Potem mladina ne bo postajala žrtev raznih voditeljev, ki z razrednim stališčem in razrednim sovraštvom ustvarjajo med stanovi in poklici umetne prepade in na tem temelju eksploatirajo ljudstvo, kakor ga eksploatirala kapitalist na temelju papirnate gospodarske svobode in ravno-pravja.

Dobro se zavedamo, da more biti dobra vzgoja le krščanska vzgoja po Kristusovem nauku: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!« Naša vzgojna naloga obstoji v tem, da damo temu nauku meso in kri, da ga z vztrajnim in smotrnim vežbanjem spravimo v življenje.

Joško Murko, Sv. Lovrenc na Dr. polju.

Fantje, bodimo pogumni!

Po katoliških listih venomer čitamo vabila k delu, da zopet zasije svetu lepše sonce. So to prevažni klici, obenem pa svarilo pred strašno katastrofo, ki preti svet gmotno in moralno popolnoma razdejati. Za izvršitev te naloge je poklicana katoliška mladina, zlasti pa fantje. K izvrševanju te dolžnosti pa je treba celega in odločnega človeka, ki bo umel načrt sv. očeta širiti, ga utrjevati in ga tudi braniti! Fantje, bodimo pogumni! Ne ustrašimo se nobene ovire, četudi bi bili ogroženi naši lastni interesi. Korajža velja! Tudi brez žrtev in truda ne bo šlo, pa tolaži nas dejstvo, da obrodijo trpljenje, trud in izgube stoteren sad. Bodi zgleden in značajan. Vedi se in govori le tako, da boš dobro vplival na sebe, posameznika in družbo! Izkaži se ob vsaki priliki, kaj si in kaj hočeš! Povsod pa bodi dober zagovornik svoje misli, kakor pravi slovenski pesnik:

Trd bodi neizprosni mož jaklen,
kadar treba je braniti čast in pravde
narodu svojemu!

Franjo Črnc, Vešenik, Konjice.

VSAK

SLOVENSKI GOSPODAR
ZAVARUJE SEBE, SVOJCE IN SVOJE IMETJE
EDINO LE PRI

VZAJEMNI ZAVAROVALNICI V LJUBLJANI

ZAVARUJE: POŽAR - VLOM - NEZGODE
KASKO - JAMSTVO - STEKLO
ZVONOVE - ŽIVLJENJE
KARITAS

Podruž. Celje: Palača Ljudske posojil.

Glav. zastopstvo: Maribor, Loška ul. 10

Krajevni zastopniki v vsaki fari

Izdaja Konzorcij Našega doma. — Urejuje in predstavlja lastnika dr. Fr. Vatovec.
— Tiska Tiskarna sv. Cirila, predstavnik Albin Hrovatin. — Vsi v Mariboru.